

การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทาง
ประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหิน
วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42 อุทัยธานี

Learning Management According to Ariyasacca 4 in the History Subject on
Thai Historical Development in the Democratic Period of Mathayomsuksa
3 Students at Wanghinwitthayakom School under Uthai Thani Secondary
Educational Service Area Office 42

พระสมุห์อำนวยการ จิตตพนโต (วิชัย)¹ พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข² และดิเรก ดั่งลอย³
Phrasamu Amnauy Cittadonto (Wichai), Pitsamai Robchanachai Poolsuk and
Direk Duangioy

Received: September 10, 2022

Revised: March 08, 2023

Accepted: June 23, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 และ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทย สมัยประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทย สมัยประชาธิปไตย จำนวน 1 ห้อง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน-หลังเรียน ค่า IOC เท่ากับ 0.50-1.00 ทุกข้อ วิเคราะห์หาค่า

¹⁻³ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; MahachulalongkornrajavidyalayaUniversity

Corresponding author, e-mail: Amnauywicha@gmail.com, Tel. 082-2974293

ความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .89 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 มีขั้นตอนที่ชัดเจน เป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่กระบวนการแก้ปัญหาของผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 12.87$ หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 26.53$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนเรียน = 3.181 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หลังเรียน = 1.756 และผลการทดสอบค่า t-test เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, หลักอริยสัจ 4, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา, โรงเรียนวังหินวิทยาคม, เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42 อุทัยธานี

Abstract

The objectives of this research article were 1) to study the learning management plan according to Ariyasacca 4; and 2) to compare the results of achievement before and after using the learning management plan according to Ariyasacca 4 in the history subject on Thai Historical Development in the Democratic Period of Mathayomsuksa 3 students at Wanghinwitthayakom School under Uthai Thani Secondary Educational Service Area Office 42. It was an experimental research. The sample group was Mathayomsuksa 3 students at Wanghinwitthayakom School, semester 1, academic year 2021, who studied history subject on Thai Historical Development in the Democratic Period, 1 room, 30 people. The instrument used in the research was a pre-study and post-study learning achievement test. IOC values were equal to 0.50-1.00 for all questions. Analysis of difficulty values, discriminant power and reliability were equal to .89. The statistics used in the research were mean, standard deviation, and t-test. The results of the research found that 1) organizing learning according to Ariyasacca 4 had clear steps. It was an efficient process that led to the students' problem-solving process. The learning management plan was at the highest level of appropriateness; and 2) in terms of learning

management plan 1, Unit 4, topic on Thai Historical Development in the Democratic Period, learning achievement before studying was a mean $\bar{X}$ = 12.87, after studying, there was a mean $\bar{X}$ = 26.53, standard deviation (S.D.) before studying = 3.181, standard deviation (S.D.) after studying = 1.756 and the results of the t-test comparing learning achievement were significantly higher than before studying at 0.05.

Keywords: Learning Management, Ariyasacca 4, Secondary School Students, Wanghin Witthayakom School, Uthai Thani Secondary Educational Service Area Office 42

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ กล่าวว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก 20 ปีข้างหน้า ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคต จะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มีธรรมาภิบาล โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษา ศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้องมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะ สื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรมนักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” (ราชกิจจานุเบกษา, 2562)

ด้านมุมมองการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาประวัติศาสตร์นั้นจะฝึกให้ผู้เรียนรู้จัก คิด รู้จักวิธีการแสดงความคิดเห็น และสอนให้คนใจกว้างเพียงพอที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่ แตกต่างไปจากตน หากความคิดเห็นนั้นมีหลักฐานมีเหตุผลความน่าเชื่อถือเพียงพอ เพราะวิชา ประวัติศาสตร์ฝึกให้คิดหลาย ๆ แบบ และพร้อมที่จะยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะ คำอธิบายใหม่ ๆ ที่อาจจะไม่หลงเหลือซากร่องรอยของคำอธิบายเดิมก็ได้ เนื่องจากการอธิบาย เรื่องราวในประวัติศาสตร์ขึ้นอยู่กับหลักฐานที่ค้นพบ ซึ่งย่อมเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เมื่อมีการค้นพบ

หลักฐานใหม่ เมื่อนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ หรือการฝึกฝนให้มีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติของ วิชาประวัติศาสตร์อย่างแท้จริง ควรมีใจกว้างยอมรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยไม่ยึดติดกับ คำอธิบายเดิม หรือความเชื่อเดิม หากพิจารณาให้ดีจะพบว่า วิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่นำไปใช้ในการ ประกอบอาชีพได้จริง ๆ ไม่เฉพาะอาชีพที่เห็นชัดเจน เช่น ครูอาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ หรือแม้แต่อาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวเท่านั้น อาชีพข้าราชการทั่วไป ชาวบ้านธรรมดา นักเขียน โดยเฉพาะอาชีพนักการเมือง ก็ต้องใช้ความรู้จากวิชาประวัติศาสตร์ที่ได้รับการฝึกฝนหรือ เรียนมาในการประกอบอาชีพหากขาดความรู้ความเข้าใจ ในประวัติศาสตร์แล้ว ย่อมไม่รู้ว่าอะไรควร ทำ อะไรไม่ควรทำ การเรียนประวัติศาสตร์เพื่อให้เข้าใจดีที่ว่าเพราะอะไร ทำไมเหตุการณ์แบบนี้จึง เกิดขึ้น จะได้ระมัดระวังป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดในปัจจุบัน หรือไม่ให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่น่า พึง พอใจเกิดซ้ำรอยกับอดีต ประวัติศาสตร์สอนให้รู้จักบททวนอดีตอยู่เสมอ เพื่อให้ปัจจุบันมีความ มั่นคง และเพื่ออนาคตที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งเราจะพบว่าการหยุดชะงักในสังคมไทย โดยเฉพาะการพัฒนา ที่ไม่ยั่งยืนเป็นเพราะเราไม่ค่อยได้นำความรู้วิชาประวัติศาสตร์มาใช้ในชีวิตจริง ทั้งที่ในความเป็นจริง เรา สามารถนำความรู้ด้านประวัติศาสตร์มาใช้ประโยชน์ได้ไม่น้อยกว่าวิชาด้านวิทยาศาสตร์วิชา ประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวันของผู้คนไม่น้อย แต่ส่วนใหญ่แล้วผู้เรียน มักจะมีทัศนคติว่าเป็นวิชาที่ไม่น่าสนใจ สอนไม่สนุก จนกระทั่งเกิดข้อเสนอแนะว่าควรหาครูที่สอน สนุก ๆ มาสอนวิชาประวัติศาสตร์ ทำให้เกิดความจำเป็นจะต้องทบทวนว่า เพราะเหตุใดครูที่สอน วิชาประวัติศาสตร์จำนวนไม่น้อยจึงสอนไม่สนุก ทำให้เด็กและผู้คนในสังคมมีทัศนคติต่อ วิชานี้ว่าไม่ น่าสนใจ ลำดับแรกต้องทบทวนหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันว่าทางด้านเนื้อหามีความยากง่ายอย่างไร อีกด้านหนึ่งไม่ว่าครูผู้สอนจะจบประวัติศาสตร์หรือไม่ ต้องสอนประวัติศาสตร์ หรือครูประวัติศาสตร์ ก็ควรสอนทั้ง 5 สาระ ทั้งที่ไม่ได้มีความเชี่ยวชาญและชอบทั้ง 5 สาระ หลักสูตรที่ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงไปทำให้ครูต้องสอนในเรื่องที่ตนเองไม่เชี่ยวชาญ เป็นการใช้คนไม่เหมาะกับงาน ในส่วน ของวิชาประวัติศาสตร์ หากครูผู้สอนไม่ได้ชอบวิชานี้เป็นทุนเดิม ไม่ได้เรียนมาทางด้านนี้โดยตรง อีก ทั้งมีทัศนคติว่าวิชานี้ไม่น่าสนใจ ครูผู้สอนเองยังคิดแบบนี้ รวมทั้งไม่เข้าใจวิธีการทางประวัติศาสตร์ ด้วยแล้ว บรรยากาศการเรียนประวัติศาสตร์ยิ่งไม่น่าสนใจมากขึ้นอีก ส่วนในด้านผู้เรียนเองก็มี ทัศนคติด้านวิชาประวัติศาสตร์ว่า เป็นวิชาที่สอนให้ผู้เรียนอยู่แต่ในโลกของอดีตไม่ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงของโลกที่กำลังก้าวหน้าอย่างรวดเร็วพรรณ (โกวิท วงศ์สุรวัฒน์, 2557)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าพระพุทธศาสนามีหลักการสำคัญอยู่ที่อริยสัจ 4 ประการ ที่จัดว่าเป็นแก่นหรือเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา เพราะเป็นสัจธรรมที่พระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้ หรือ เป็นหลักการที่พระพุทธเจ้าทรงใช้แก้ปัญหาตนเอง จากการศึกษาสภาพปัญหาดังกล่าวแล้ว

ผู้วิจัยได้มองเห็นปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องพัฒนาการประวัติศาสตร์ไทย สมัยประชาธิปไตย รวมทั้งได้เห็นแนวทางการแก้ปัญหาตามหลักอริยสัจสี่ ซึ่งเป็นกระบวนการแก้ปัญหาที่ละเอียดอ่อนของพระพุทธเจ้า (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), 2546) จึงมีความสนใจศึกษาถึงการจัดการเรียนรู้ตาม หลักอริยสัจสี่ มาเป็นกระบวนการสอนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหการเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องพัฒนาการประวัติศาสตร์ไทย สมัยประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี เพื่อศึกษาคูผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจสี่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องพัฒนาการประวัติศาสตร์ไทย สมัยประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องพัฒนาการประวัติศาสตร์ไทย สมัยประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องพัฒนาการประวัติศาสตร์ไทย สมัยประชาธิปไตย จำนวน 1 ห้อง ม. 3 มีจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน-หลังเรียน จำนวน 50 ข้อ เครื่องมือที่ใช้เป็นเครื่องมือชนิดเดียวกัน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ได้ค่า IOC (สมถวิล วิจิตรวรรณและคณะ, 2556) เท่ากับ 0.50-1.00 ทุกข้อ จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน มาเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนรู้ วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบรายข้อ วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ .889 และทำการรวบรวมคะแนนแบบทดสอบ ใบกิจกรรม และใบงานทุกใบงานเพื่อมาหาค่าประสิทธิภาพระหว่างเรียน ทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้หลังเรียนโดยใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อหาค่าประสิทธิภาพหลังเรียน โดยนำคำตอบของนักเรียนทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเพื่อหาค่า t -test หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 เสร็จสิ้นลง

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี” สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลของการจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี มีแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่ชัดเจนเป็นกระบวนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นกระบวนการสอนที่เน้นการแก้ปัญหาของผู้เรียนอย่างตรงประเด็น โดยเน้นให้ผู้สอนใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อตอบรับกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 มีขั้นตอนที่ชัดเจนเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่กระบวนการแก้ปัญหาของผู้เรียน ซึ่งพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทย สมัยประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี พบว่า ก่อนเรียนและหลังเรียนมีค่าทางสถิติที่ -29.826 มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $.000$ เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $.05$ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและตอบสนองจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถนำไปใช้ช่วยเสริมสร้าง พัฒนาผู้เรียนให้มี

บทบาทในการคิดวิเคราะห์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจกระบวนการสอนดังกล่าว ช่วยให้นักเรียนพัฒนาผู้เรียน ด้านการมีทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ลงมือปฏิบัติ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง นำมาซึ่งคำตอบ ผลลัพธ์อย่างมีกระบวนการเรียนรู้ และเกิดองค์ความรู้ใหม่ หลักการการสอนแบบอริยสัจ 4 เป็นกระบวนการของการใช้ความคิดหรือใช้ปัญญาให้รู้วิเคราะห์ รู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นวิธีการกระทำกับความคิดเป็นการกระทำที่สัมพันธ์กัน อย่างชัดเจน มีเหตุผล สามารถอธิบายตามขั้นตอนของปัญหาตามกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีแบบแผนในรูปแบบ P-D-C-A ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน การเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 พัฒนารูปแบบของการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงว่าจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้จริง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่องการจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี ผู้วิจัยขออภิปรายผล ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี มีแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่ชัดเจนเป็นกระบวนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นกระบวนการสอนที่เน้นการแก้ปัญหาของผู้เรียนโดยตรงประเด็นของอริยสัจ 4 เน้นให้ผู้สอนใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อตอบรับกับพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนเน้นให้ผู้สอนใช้วิธีการย่อยในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ใช้สื่อที่สอดคล้องกับสภาพความพร้อมในการสอนแต่ละครั้ง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 มีขั้นตอนที่ชัดเจนเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่กระบวนการแก้ปัญหาของผู้เรียนผลการวิเคราะห์แบบประเมินค่าดัชนีความคล่อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงาน

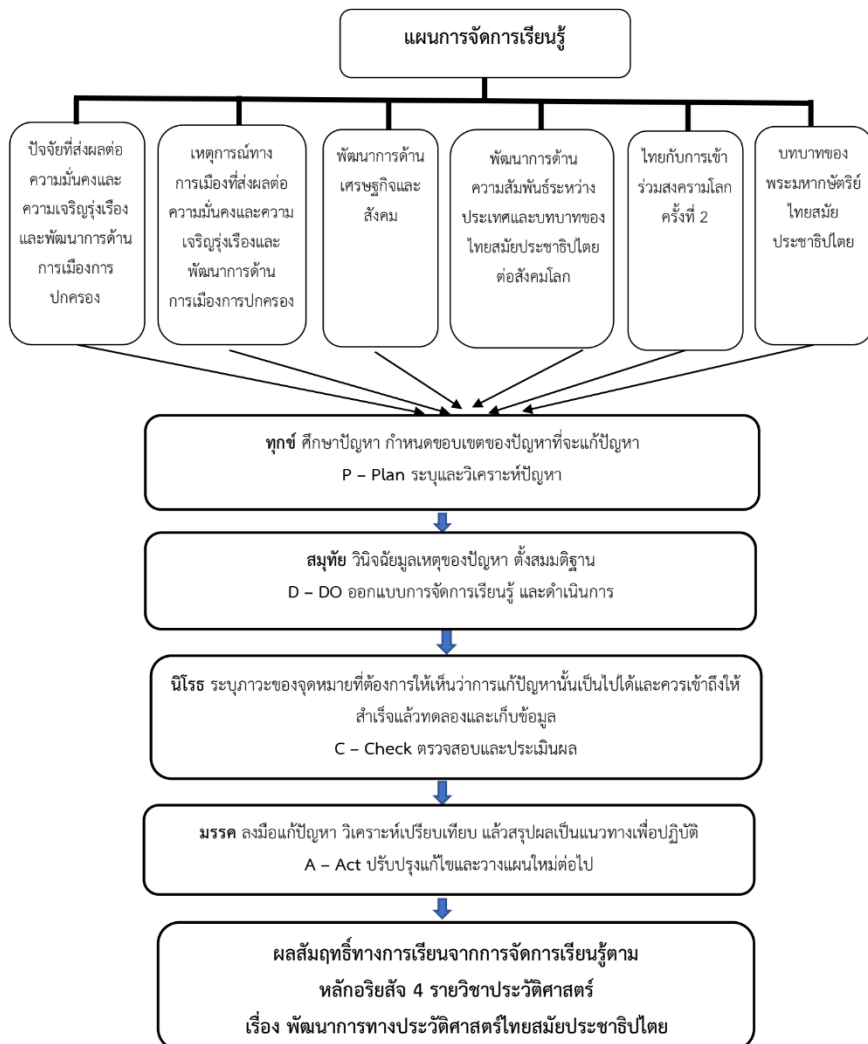
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ผลการเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นตามลำดับอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร วงศ์ชาลี (2560) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักพุทธปรัชญาอริยสัจ 4 เนื่องจากเป็นวิธีการที่ช่วยส่งเสริมให้ ผู้เรียนแสวงหาข้อมูล แนวคิด ค่านิยม วิธีการคิดหาเหตุผล มีวิธีการแสดงความคิดเห็นของตนเองใน ขบวนการเรียนรู้และสะสมความรู้และทักษะความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญญไอรินทร์ ราชวงศ์ (2558) พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามวิธีการสอนแบบอริยสัจสี่ เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาสาระการเรียนรู้ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้และนักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการจัดการเรียนรู้ตามแบบอริยสัจสี่

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า กระบวนการสอนตามหลักอริยสัจ 4 ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและเรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตย ได้มากขึ้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถนำไปใช้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจำเนียร กิ่งแก้ว (2559) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีทักษะการคิดแก้ปัญหา หลังจากได้รับการสอนแบบอริยสัจ 4 โดยใช้กรณีตัวอย่างสูงกว่าก่อนได้รับการสอนแบบอริยสัจ 4 และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของระพีพรรณ ดวงใจ (2550) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยวิธีสอนแบบอริยสัจ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามหลักอริยสัจ 4 ตามวิธีการวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยกำหนดยุทธศาสตร์ (ขั้นทุกข์) การตั้งสมมติฐาน (ขั้นสมุทัย) การทดลองและเก็บข้อมูล (ขั้นนิโรธ) การวิเคราะห์ข้อมูล (ขั้นมรรค) และ

การสรุปผล (ขั้นสรุป) เหมาะสมกับการนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี ผู้วิจัยขอสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

1. องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 พบว่า ได้แผนการสอนที่ใช้ในการสอนที่มีประสิทธิภาพในการเรียนเพิ่มขึ้น นักเรียนเข้าใจ ไม่เบื่อหน่ายและเกิดความรู้พร้อมคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต อีกทั้งเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจในทางประวัติศาสตร์มากขึ้น ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบของการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข ตามศักยภาพของตนอันจะนำไปสู่แนวทางในการแก้ปัญหาการเรียนรู้ รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังหินวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อุทัยธานี มีประสิทธิภาพและตอบสนองจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถนำไปใช้ช่วยเสริมสร้าง พัฒนาผู้เรียนให้มีบทบาทในการคิดวิเคราะห์ กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ กระบวนการสอนดังกล่าว ช่วยให้นักเรียนพัฒนาผู้เรียน ด้านการมีทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ลงมือปฏิบัติ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง นำมาซึ่งคำตอบ ผลลัพธ์อย่างมีกระบวนการเรียนรู้ และเกิดองค์ความรู้ใหม่ หลักการสอนแบบอริยสัจ 4 เป็นกระบวนการของการใช้ความคิดหรือใช้ปัญญาให้รู้วิเคราะห์ รู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นวิธีการกระทำกับความคิดเป็น การกระทำที่สัมพันธ์กันอย่างชัดเจน มีเหตุผล สามารถอธิบายตามขั้นตอนของปัญหาตาม กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4

2. องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 พบว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีแบบแผนในรูปแบบ P-D-C-A ตามขั้นตอนอย่างมีระบบ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง ด้วยวิธีแห่งปัญญา โดยใช้กิจกรรมการสอนที่มีสิ่งเร้า ความสนใจ กระตุ้นให้เกิดความต้องการสนใจเรียนรู้ สำรวจ ทดสอบเพื่อหาคำตอบอย่างมีระบบ ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบของการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงว่าจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอริยสัจ 4 สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้จริง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานภาครัฐ เขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีนโยบายสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น และบูรณาการใช้ในกิจกรรมรายวิชาอื่นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบอริยสัจ 4
2. คณะครูในโรงเรียนควรนำหลักอริยสัจ 4 ไปใช้ในกระบวนการวิจัยเพื่อให้เกิดเป็น กรอบแนวคิดในการวางแผนการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเชื่อมโยงกันตามหลักความเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน
3. คณะกรรมการสถานศึกษาควรใช้หลักอริยสัจ 4 เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาทางด้านการศึกษาร่วมกัน โดยเน้นการสำรวจปัญหาจากด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาสถานศึกษา และผู้เรียนแล้วระดมความคิดเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาร่วมกันอย่างสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัญหาทุกด้าน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. โรงเรียนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตย มาประยุกต์ใช้กำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันทั้งผู้บริหาร คณะครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน
2. ครูควรประยุกต์วิธีแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตยมาจัดการกิจกรรมเพื่อเรียนรู้ได้อย่างชัดเจนและสามารถนำกิจกรรมมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น
3. ผู้เรียนควรศึกษาการเรียนรู้ตามหลักอริยสัจ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยประชาธิปไตยเป็นแนวทางในการพัฒนาผลการเรียนรู้ของตนเองนำมาแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดความมั่นคงในการดำเนินชีวิตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2557). *บทความ: ปัญหาของการเรียนประวัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- จำเนียร กิ่งแก้ว. (2559). ผลของการสอนแบบอริยสัจสี่ที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมี
วิจารณ์ญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านป่าช้า จังหวัดอุบลราชธานี. (วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2546). สู่การศึกษาแนวพุทธ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :
กระทรวงศึกษาธิการ.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580). (2561, ตุลาคม 13). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 135 ตอนที่
135ก, หน้า 5-8.
- ระพีพรรณ ดวงใจ. (2550). ผลการสอนแบบอริยสัจสี่ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการคิด
แบบเห็นคุณค่าและทางออก เรื่อง หลักธรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพินายวิทยา จังหวัดนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมถวิล วิจิตรวรรณ และคณะ. (2556). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : เจริญดี
มันคงการพิมพ์.
- สุภาพร วงศ์ชาติ. (2560). การนำหลักพุทธปรัชญาเรื่องอริยสัจ 4 มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ รายวิชา
สังคมศึกษาของครูในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3.
(วิทยานิพนธ์พุทธศาสนาและปรัชญามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.
- อัญไอรินทร์ ราชวงศ์. (2558). ผลการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม
ตามวิธีสอน แบบอริยสัจสี่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.